

## RAPORT PRIVIND ACTIVITATEA MUZEULUI BANATULUI MONTAN ÎN ANUL 2014

Anul 2014 a fost un an complicat pentru instituția muzeografică reșițeană, pentru cea mai importantă instituție de cultură care gestionează patrimoniul cultural mobil al acestui județ. A fost o acțiune concentrică a Direcției de Cultură Caraș-Severin și a Muzeului Județean de Etnografie din Caransebeș, care împreună s-au transformat într-un „holding de arheologie”, încălcându-se abuziv și repetat prevederile O.G. 43/2000 privind cercetarea arheologică în România cât și prevederile cap. III. 3.1. ale Hotărârii Consiliului Județean Caraș-Severin nr. 233/2013.

Activitatea Muzeului Banatului Montan a fost structurată pe obiectivele sale definite în Regulamentul de Organizare și Funcționare al Muzeului Banatului Montan, aprobat de Hotărârea Consiliului Județean Caraș-Severin nr. 233/2013 la cap. I, art. 3: *”Muzeul Banatului Montan este o instituție publică și are ca obiective cercetarea arheologică sistematică și preventivă, cercetarea istorică, achiziționarea, teaurizarea, evidența, conservarea, restaurarea și valorificarea patrimoniului cultural din Banatul Montan”*. Raportul de activitate va prezenta derularea activităților specifice muzeului aprobate prin Regulamentul de Funcționare și, sigur, în conexiune cu prevederile speciale ale legislației privitoare la evidența și clasarea patrimoniului cultural mobil al muzeului.

### I. Cercetarea arheologică

Constituie o activitate extrem de importantă pentru muzeu, dar și pentru identitatea culturală a județului Caraș-Severin. Cercetarea arheologică sistematică oferă oportunitatea constituirii unei baze de informații, a abordării studiului istoric al teritoriului și în final a publicării unui studiu sau a unei cărți despre acest teritoriu și despre problematica sa istorică. Patrimoniul arheologic mobil descoperit (monede, podoabe, ceramică, aur etc.) este la fel de spectaculos și important pentru că se îmbogățește în acest fel gestiunea istorică a muzeului. Cercetarea arheologică constituie așadar o cale de acumulare a patrimoniului istoric al muzeului, cu atât mai importantă în absența finanțării directe, în ultimii ani, a achizițiilor de patrimoniu. Din această cauză solicităm o intervenție directă a Consiliului Județean Caraș-Severin în restabilirea ordinii firești și în Caraș-Severin în domeniul arheologiei. Cele două instituții muzeale au atribuții diferite în domeniul cercetării și protejării patrimoniului, stabilit de altfel prin hotărâri de guvern și prin invocata Hotărâre a Consiliului Județean Caraș-Severin 233/2013. Instituția de la Reșița are atribute în domeniul arheologiei, în timp ce Muzeul din Caransebeș ar trebui să se ocupe cu etnografia și istoria Regimentului de graniță.

În cursul anului 2014 am derulat cercetări arheologice sistematice, aprobate de Ministerul Culturii, la Borlovenii Vechi, pe malul Nerei. Tinerii arheologi dr. Ana Hamat și Dacian Rancu au investigat o fortificație de pământ preistorică. Cercetarea a fost finanțată din fondurile alocate de Muzeul Banatului Montan cu suma de 10.000 lei.

**Cercetările arheologice preventive** sunt determinate de lucrări de investiții cu excavări în teren, necesare pentru lucrări de construcții, căi de comunicații, cariere, îmbunătățiri funciare, foraje, iazuri, cariere de pietriș etc. Regimul cercetării arheologice este clar reglementat de prevederile O.G. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic. Au apărut probleme de aplicare abuzivă a prevederilor O.G. 43/2000 sau de non aplicare de către Direcția pentru Cultură Caraș-Severin încă din anul 2013. Consiliul Județean Caraș-Severin a făcut demersuri în scris către Direcția pentru Cultură Caraș-Severin, prin care a solicitat aplicarea corectă a prevederilor O.G. 43/2000 și de înlocuire a persoanelor incompetente folosite cu contract de prestări servicii în domeniul arheologiei. Acest demers a rămas fără consecințe pe toată durata anului 2014, Direcția pentru Cultură încălcând flagrant prevederile legale prevăzute în O.G. 43/2000 la art. 13. A fost un abuz de funcție exercitat de Liubița

Raichici care a încredințat, fără temei legal, numai după bunul plac, toate contractele de cercetări arheologice preventive din județ Muzeului din Caransebeș. A fost eludată Comisia Națională de Arheologie, acordând ilegal certificate de descărcare de sarcină arheologică. S-a constituit o grupare de interese între Adrian Ardeț de la Muzeul din Caransebeș, Liubița Raichici de la Direcția pentru Cultură și Caius Săcărin, arheologul Direcției de Cultură, care administrează în afara legii patrimoniul arheologic și eludează prevederile legale. Demersul meu în acest Raport de activitate al Muzeului Banatului Montan către Consiliul Județean Caraș-Severin are menirea de a atrage atenția forului legislativ al județului într-o chestiune importantă în spațiul local, solicitând destructurarea activității grupării mai înainte invocate și de a impune fiecărei instituții respectarea legii. În spiritul celor invocate mai sus menționăm că „Cercetările arheologice preventive sunt parte componentă a strategiilor de dezvoltare durabilă, economică și socială, turistică și urbanistică la nivel național” O.G. 44/2000, art. 2 (alin.2). Muzeul a realizat din cercetările preventive venituri în valoare de circa 70.000 lei, ceea ce reprezintă o treime din valoarea previzionată în bugetul de venituri și cheltuieli ale Muzeului Banatului Montan pentru anul 2014.

## II. Creșterea patrimoniului muzeal

Colecțiile, prin amploarea și valoarea lor de patrimoniu, definesc identitatea unui muzeu, care la rândul-i proiectează identitatea culturală a unui teritoriu. Muzeul Banatului Montan deține în momentul de față 19.527 piese la colecția de arheologie, un număr de 22.594 piese la colecția de istorie modernă și contemporană, 979 piese la colecția de artă veche și artă contemporană, un număr de 322 piese la colecția de carte veche. Extrem de importantă este colecția de artă minoră medievală cu 292 piese și colecția numismatică cu 15.578 piese. În cursul anului 2014 creșterea colecțiilor s-a făcut prin donația a 40 de tablouri de artă naivă provenind de la Fundația *Artplana* a pictorului Mihai Vintilă. Constrângerile bugetare la acest capitol al achizițiilor de bunuri culturale ar trebui depășite, pentru a profita de oportunitățile care apar în domeniul bunurilor culturale pe plan local sau național. Sugerăm constituirea unui fond de achiziții de bunuri culturale la nivelul Consiliului Județean de până la 1 milion de euro, la dispoziția Președintelui Consiliului. Numai în acest fel se pot constitui colecții cu adevărat valoroase de artă și pe măsură colecții muzeale reprezentative.

## Evidența patrimoniului muzeal

Legislația în vigoare în domeniul patrimoniului cultural național stipulează obligativitatea existenței *Registrului General de Evidență în formă scrisă și în formă electronică* (Ordinul Ministrului Culturii nr. 2035/2000). S-a instituit de asemenea prin H.G. nr. 886/2008 obligativitatea clasării patrimoniului cultural în cele două categorii *tezaur* și *fond*. Planul de muncă al Muzeului Banatului Montan pe anul 2014 la capitolul al III-lea a prevăzut inventarierea în formă scrisă și computerizată a Registrului general de inventar cu numere de la 50.000-60.000 și clasarea unui număr de 400 de piese. Acestea constituie de altminteri activitatea prioritară a Secției de cercetare-evidență și a șefei de serviciu dr. Carmen Albert. La finele anului 2014 Muzeul Banatului Montan avea întocmită documentația de clasare pentru 340 piese din care 276 la fond și 54 piese la tezaur (52 piese arheologie și 2 piese etnologie). Registrul de inventar în formă scrisă și electronică al Muzeului Banatului Montan, cu cele 60.000 piese înscrise, plasează instituția noastră într-un onorabil loc în planul național al muzeografiei din România. Am respectat în acest fel prevederile Ordinului Ministrului Culturii nr. 2035/2000 pentru aprobarea *Normelor metodologice privind evidența, gestiunea și inventarierea bunurilor deținute de muzee, colecții publice, case memoriale, centre de cultură și alte unități de profil*. Evidența și clasarea bunurilor culturale se face de către cei șase experți acreditați de Ministerul Culturii (prof. dr. Dumitru Țicu, dr. Adrian Magina, dr. Mircea Taban, dr. Carmen Albert, dr. Ligia Boldea, Caius Săcărin). Se remarcă aici contraperformanțele muzeografului Caius Săcărin cu doar 8 piese clasate în anul 2014, ceea ce depunează performanțele instituției.

a) Activitatea expozițională

Muzeul Banatului Montan și-a desfășurat activitatea în anul 2014 pe baza a trei piloni de susținere: calitatea actului muzeal, evidența bunurilor culturale aflate în patrimoniul propriu și cercetarea științifică.

Referitor la activitatea muzeistică s-au remarcat cele 5 expoziții temporare organizate de muzeu, singur sau în colaborare, ori găzduite în spațiile acestuia, având diferite teme legate de istoria sau prezentul cultural. Alte opt expoziții au fost organizate la școlile din Reșița și din județ, care au avut un parteneriat cu muzeul reșițean. Cele cinci expoziții s-au organizat cu patrimoniul propriu al Muzeului Banatului Montan și în colaborare cu instituții muzeale sătești. A fost expusă colecția de minerale Gruescu, ce definește un segment al identității culturale a Banatului Montan. O altă expoziție de succes a fost organizată în colaborare cu Muzeul sătesc „Rancu-Bodrog” de la Șopotu Vechi, ce deține o importantă colecție de artefacte din Primul Război Mondial. Ea a ilustrat memoria mării conflagrații europene în lumea rurală românească. Identitatea multiculturală a zonei a fost reflectată și în expoziția despre „Identitate și Alteritate. Portul popular la Dunărea de jos apuseană”. Expozițiile s-au derulat în perioada aprilie-noiembrie, ceea ce se reflectă și într-o scădere a numărului vizitatorilor. S-a contabilizat în 2014 un număr de 8471 vizitatori, față de 9785 în anul 2013. Structura vizitatorilor (2419 din învățământul primar și 3425 din învățământul liceal) reflectă o direcție culturală promovată de Muzeul Banatului Montan, aceea de apropiere de școli, elevii fiind grupul țintă al activităților culturale. Acest demers către școala românească a vizat deopotrivă și *mediul rural*. Au fost organizate acțiuni la Ocna de Fier, Grădinari, Moldova Nouă etc.

b) Cercetarea științifică

Cercetarea științifică constituie una din componentele activității muzeale din România. Acest segment al cercetării aplicative din România este statuat prin Legea muzeelor nr. 211/2003, iar în cazul instituției reșițene prin R.O.F. (Regulamentul de Organizare și Funcționare al Muzeului Banatului Montan aprobat prin Hotărârea Consiliului Județean nr. 233/2013).

Actul de cercetare istorică și arheologică este derulat, la parametri diferiți, deopotrivă de cercetători și muzeografi. Erau implicați în cercetare un număr de cinci cercetători și cinci muzeografi la finele anului 2014. Structura personalului științific cuprins în organigrama Muzeului Banatului Montan cuprinde un număr de două posturi de cercetător științific II, două posturi de cercetător științific III, postul de conducere de șef serviciu cercetare este ocupat de un cercetător II, în timp ce funcția de director este ocupată de un cercetător științific I. Domeniile de competență ale personalului științific vizează *istoria medievală* (dr. Ligia Boldea, CS II; dr. Adrian Magina, CS II; dr. Livia Magina, CS III, dr. Dumitru Țeicu, CS I), *arheologie* (dr. Dacian Rancu, muzeograf IA; dr. Ana Hamat, muzeograf I, Caius Săcărin), *istoria recentă* (dr. Felician Velimirovici), *sociologie și istorie* (dr. Carmen Albert CS II), *etnologie* (dr. Mircea Taban CS III).

Performanțele științifice constituite pe o muncă temeinică, de durată au susținut accederea la funcția de CS II a dr. Ligia Boldea și dr. Adrian Magina. Punctajul științific evaluat conform normelor legale în vigoare situează pe cei doi istorici medievali la condiția de CS I având un barem minim de 300 puncte.

Temele de cercetare, stabilite la Consiliul științific al Muzeului Banatului Montan, s-au fundamentat pe domeniile de competență ale personalului de specialitate al Muzeului Banatului Montan, istorici și arheologi deopotrivă. Au fost stabilite următoarele teme de cercetare pentru anul 2014:

1. *Podoabe și accesorii vestimentare feminine din Dacia romană*  
Responsabil științific dr. Ana Cristina Hamat
2. *Metalurgia fierului în Banat în secolele III-IV p. Chr.*  
Responsabil științific dr. Dacian Rancu

3. *Documente privitoare la istoria Banatului în secolul al XVI-lea*

Responsabili de temă dr. Livia Magina și dr. Adrian Magina

4. *Structuri domeniiale și relații sociale în Banatul medieval (sec. XIV-XV)*

Dr. Ligia Boldea

5. Cornel Grofșoreanu – *Monografie*

Responsabil de temă dr. Carmen Albert

Programul de cercetare științifică se valorifică prin studii și cărți publicate în reviste recunoscute științific, cuprinse în *Baze de date internaționale*. Se remarcă în această privință eficiența cercetării în domeniul istoriei și arheologiei medievale. Doamna dr. Livia Magina s-a evidențiat în anul 2014 cu realizări remarcabile, publicând două cărți și prin editarea unui volum de documente medievale alături de dr. Adrian Magina. A scris de asemenea trei studii științifice publicate în reviste științifice. Dr. Adrian Magina a publicat cinci studii de istorie medievală, din care unul într-o revistă din Belgrad și a editat volumul de documente despre istoria comitatului Timiș în secolul al XV-lea. Dr. Ligia Boldea a publicat în cadrul temei de cercetare un număr de trei studii științifice. În domeniul arheologiei aș remarca activitatea tinerei colege dr. Ana Cristina Hamat, care a publicat un număr de cinci studii despre arheologia romană. *Punctul slab* al cercetării îl constituie arheologia preistorică, unde activează Caius Săcărin un muzeograf cu contraperformanțe, care va lăsa în urma sa multe șantiere arheologice și materiale nepublicate. *Punctul tare*, într-o analiză SWOT a cercetării științifice în instituție, se fixează pe revista *Banatica*. Publicația muzeului reșițean ocupă un loc binemeritat în peisajul istoriografiei românești din ultimele două decenii, într-o piață în care apar foarte multe publicații istorice și unde nu s-a reușit întotdeauna o decantare a valorilor. *Banatica* este înscrisă în următoarele *Baze de date internaționale*: European Reference Index for Humanities (ERIH), categoria NAT; EBSCO (Historical Abstracts With Full Text); și în baza de date Index Copernicus. Articolele din *Banatica* sunt indexate și „Regesta Imperii”. O politică stabilă, coerentă și de lungă durată în privința formei și fondului revistei au permis așezarea acesteia într-o poziție recunoscută în lumea academică din România, dar și din spațiul european. Ea promovează cercetarea istorică zonală a istoriei României în care a reușit să atragă colaboratori din centre istorice și universități recunoscute. Trebuie să remarc și în această privință travaliul consecvent și de durată pe tot parcursul anului al colegilor Ligia Boldea, Livia Magina și Adrian Magina, din colectivul de redacție. Revista *Banatica* este un mijloc extrem de eficient de promovare a rezultatelor cercetării arheologice recente din România. Ea a consacrat în numărul 24 vol. I o rubrică extinsă pentru cercetările arheologice preventive din întreaga Românie. În egală măsură am promovat în paginile revistei o recunoaștere a activității istoriografice a unor reputați istorici din Banat, amintind aici volumele omagiale ale *Banaticii* consacrate profesorilor Nicolae Bocșan și Doru Radosav de la Cluj. Unul dintre marii istorici ai României contemporane, membru în colegiul științific al publicației, academicianul Victor Spinei a fost omagiat în revista *Banatica* de istorici și arheologi din Europa, Rusia dar și din America. Politica editorială a Muzeului Banatului Montan, pe care am promovat-o consecvent în ultimele două decenii, înscrie la acest capitol de activitate un bilanț pozitiv. Am urmărit și în cursul anului 2014 promovarea unor direcții istoriografice care constituie un vector al cercetării istorice. S-au avut în vedere publicarea *surselor istorice* despre această provincie, care oferă suportul oricărei reconstituiri istorice. Tinerii medievști Adrian Magina și Livia Magina, cunoscători ai paleografiei latine și maghiare au editat vol. IV Pesty Fr. *Diplome privind istoria orașului Timișoara și a comitatului Timiș (1430-1470)*, 470 p. Ei se înscriu, alături de dr. Costin Feneșan în pușinii, chiar foarte pușinii, editori de surse istorice din Banat. Aportul tinerei cercetătoare a arheologiei romane a provinciei dr. Ana Cristina Hamat a avut darul de a revigora cercetarea arheologică a instituției, căzută în ultima vreme într-un con de umbră, cu o serie de șantiere rămase nepublicate de ani de zile.

O retrospectivă de ansamblu asupra cercetării științifice derulată în anul 2014 relevă o instituție stabilă, cu profesioniști în domeniul etnologiei, istoriei și arheologiei medievale, al arheologiei epocii romane, cu rezultate științifice meritorii ce se regăsesc în publicații academice și universitare recunoscute în baze de date europene și americane. Revista

*Banatica* și cele două lucrări publicate susțin radiografia propusă pentru acest segment al activității Muzeului Banatului Montan.

c) Bugetul instituției

Bugetul de cheltuieli al Muzeului Banatului Montan în anul 2014 a fost de 1.170.200 lei, din care 1.070.200 reprezintă subvenții alocate de Consiliul Județean Caraș-Severin și 84.000 lei reprezintă venituri realizate de instituția muzeală. Sursa veniturilor o reprezintă, în covârșitoare proporție, cercetările arheologice preventive prestate conform O.G. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic în zonele de investiții. Veniturile estimate de Muzeul Banatului Montan pentru anul 2014 la circa 50.000 Euro (= 250.000) nu au fost realizate datorită unor cauze conjuncturale create de Muzeul de Etnografie din Caransebeș și Direcția pentru Cultură Caraș-Severin, care a dirijat ilegal activitatea de arheologie preventivă la un muzeu de etnografie.

d) Muzeul Banatului Montan a funcționat în anul 2014 cu un număr de 25 de posturi din cele 28 existente în organigrama instituției. Conducerea este asigurată de dr. Carmen Albert, șef Serviciu Evidență-Cercetare, ec. Marinela Ilie, șef Serviciu Contabilitate-Administrativ și de managerul instituției Prof. dr. Dumitru Țeicu. Aparatul de specialitate cuprinde 11 posturi, din care 4 cercetători, 2 muzeografi, 1 istoric, 1 conservator, 1 bibliotecar, 1 arheolog și 1 consilier științific. Instituția noastră, în privința personalului, se regăsește între muzeele regionale și județene cu un personal foarte restrâns, dar care are performanțe remarcabile pe segmentele importante de activitate. Toate demersurile făcute vizează în viitorul apropiat acreditarea instituției de către Ministerul Culturii, prevăzută în Ordinul Ministrului Culturii nr. 2057/2007 și clasarea muzeului conform prevederilor Ordinului Ministrului Culturii nr. 2185/2007.

Director,  
Prof. dr. Dumitru Țeicu

## 1. Cărți publicate de Muzeul Banatului Montan în anul 2014

### 1.a. Periodice:

- *Banatica* 24/1 Arheologie
- *Banatica* 24/2 Istorie

### 1.b. Cărți:

#### Magina Livia

- *Instituția judeului sătesc în Principatul Transilvaniei*, Cluj-Napoca, Ed. Mega, 2014, 299 p.
- Pesty Frigyes, *Diplome privind istoria comitatului Timiș și a orașului Timișoara (1430-1470)/Oklevelek Temes vármegye és Temesvár város történetéhez (1430-1470)*, ed. Livia Magina, Adrian Magina, Ed. Mega, Cluj-Napoca, 2014, 478 p.

#### Magina Adrian

- Pesty Frigyes, *Diplome privind istoria comitatului Timiș și a orașului Timișoara/ Oklevelek Temesvármegye és Temesvár város történetéhez*, vol. II, 1430-1470, ediție, note și comentarii /Magyarázó jegyzetekkel kiadta Livia Magina, Adrian Magina, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2014, 478 p.

## 3. Studii. Articole. Recenzii

#### Dumitru Țicu

- *Reflexii cu privire la peisajul medieval monumental de la Ilidia*, în *Societate-Cultură-Biserică. Studii de istorie medievală și modernă. Omagiul Profesorului Avram Andea*, editat de Doru Radosav, Radu Mârza, Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2014, p. 196-211.
- *Operațiuni de diagnostic arheologic în spațiul montan al Banatului*, în *Banatica*, 24/1, 2014, p. 151-164.
- *Mănăstirea „Sfântul Arhanghel” din Clisura Dunării. Un monument medieval regăsit*, în vol. *Retrospecții medievale. In honorem Professoris emeriti Ioan Caproșu*, Edidederunt, Victor Spinei, Laurențiu Răzvan, Arcadie M. Bodale, Ed. Universității „Al. Ioan Cuza”, Iași, 2014, p. 593-606.
- *Opinii cu privire la moara cu ciutură în România*, în vol. *Seminatores in artium liberalium agro. Studii in honorem et memoriam Barbu Ștefănescu*, ed. A. Chiriac, S. Șipoș; Academia Română, Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2014, p. 563-573.

#### Carmen Albert

- *Scrisori din Marele Război. Corespondența unui soldat de pe frontul din Galiția*, „*Banatica*”, nr. 24, II/2014, p. 461-478.
- *Inter-war reflections on mixed marriages in Banat*, „Intermarriage throughout History” edited by Luminița Dumănescu, Daniela Mârza and Marius Eppel, Cambridge Scholars Publishing, 2014, p. 20-36.
- *Memorii ale românilor din Banatul sârbesc în perioada interbelică*, „Studii și cercetări, Actele Simpozionului Banatul-istorie și multiculturalitate”, Novi Sad-Zrenjanin, 2014, p. 279-293.
- *Participarea la Marele Război, prilej de reconsiderare ideologică-Cornel Groșorean* în „*Taină și Mărturisire*” *Lucrările Simpozionului Internațional „Taină și mărturisire”*, Ediția a VIII-a, coord. pr. dr. Daniel Alic, Editura Presa Universitară Clujeană/Editura Episcopiei Caransebeșului, Cluj-Napoca/Caransebeș.

Recenzii:

- Larry L. Watts, *Aliați incompatibili România, Finlanda, Ungaria și al treilea Reich*, Editura Rao, 2014, 380 p (Recenzie 5p.)

Prezentări la lansările de carte:

- Larry L. Watts, *Aliați incompatibili România, Finlanda, Ungaria și al treilea Reich*, Editura Rao, 2014, 380.

- Sanda Gătejeanu Gheorghe, *Margareta portretul principesei moștenitoare, (O istorie a unei personalități în imagini)*, ed. Curtea Veche, 2013, 230p.

- Principele Radu al României, *Trei poduri peste lume*, Ed. Curtea Veche, 2013, 432 p.

### **Livia Magina**

- *Conscriptiile ca scriere pragmatică. Conscriptia posesiunilor familiei Valkai în volumul Societate-cultură-biserica. Studii de istorie medievală și modernă*, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2014, p.55-67 (ISBN 978-973-109-537-0)

- *Considerations on the Records of Timiș County (the 14th-16th Centuries)* în *Banatica* 24/2, 2014 cotate BDI (ERIH C, EBSCO, Index Copernicus), p. 383-396.

- *O ascultare de martori și realități bănățene într-un document din 1539* (în colaborare cu A.Magina), în *Analele Banatului*, S.N., 2014, (CNCS -B, BDI: CEEOL,) p.263-274.

- Susana Andea (coordonator), Avram Andea, Adinel Dinca, Livia Magina, *Scris și societate în Transilvania secolelor XIII-XVII*, Cluj-Napoca, 2013, Editura Symphologic Publishing Gatineau-Canada (ISBN 978-0-9920148-7-2)/ Ed. Argonaut (ISBN 978-973-109-511-0), 320p.

### **Adrian Magina**

- *Milica Belmužević l'histoire d'une noble dame du XVI<sup>e</sup> siècle*, în *Иницијал. Часопис за средњовековне студије*, књига 2/ *Initial. A review of medieval studies*, Volume 2, Centre for advanced medieval studies, Belgrade, 2014, 145-162 (BDI CEEOL).

- *Cum manibus armatis. Facets of violence in the medieval Banat*, în *Banatica*, 24/II, 2014, p. 47-64 (BDI EBSCO, ERIH, INDEX COPERNICUS).

- *Multitudo pecorum: considerații asupra creșterii animalelor în Banatul medieval în Societate-Cultură-Biserică. Studii de istorie medievală și modernă. Omagiu profesorului Avram Andea*, Argonaut. Cluj-Napoca, 2014, p. 255-267.

- *O ascultare de martori și realități bănățene într-un document din 1539* în *Analele Banatului*, XXII, 2014, 267-274 (împreună cu Livia Magina) (CNCS B).

- *Realități ecleziastice bănățene la finalul secolului al XVII-lea. Problema episcopiei Caransebeșului în Taină și Mărturisire*. Lucrările Simpozionului Internațional *Taină și mărturisire*, Ediția a VIII-a, coordonator pr. dr. Daniel Alic, Presa Universitară Clujeană/Editura Episcopiei Caransebeșului, Cluj-Napoca/Caransebeș, 2014, p. 673- 683

### **Ligia Boldea**

- *O carieră politică în perioada angevină: Posa de Szer, comite de Caraș*, în *Banatica*, 24/II, 2014, p. 233-261.

- *Tradiție și continuitate în lumea demnitarilor banatului de Caransebeș și Lugoj – Gârleştenii de Rudăria*, în *Analele Banatului*, Serie Nouă, Arheologie-Istorie, XXII, 2014, p. 275-291.

- *Pictures of Serfs in Medieval Documents from Banat (14<sup>th</sup>-15<sup>th</sup> Centuries)*, în *Brukenthalia. Supplement of Brukenthal. Acta Musei*, nr. 4, 2014, p. 42-50.

- Recenzie: Marius Diaconescu, *Structura nobilimii ardelene în epoca angevină*, Ed. Mega, Cluj-Napoca, 2013, 512 p, în *Banatica*, 24/II, 2014, p. 564-569.

### **Damian Minodora**

- *Aspecte din viața învățătorului Alexandru Moisi* în *Floare de latinitate*, anul X nr. 3 (40) /2013, p. 36-38.

- *Evoluția învățământului în Clisura Dunării, oglindită în opera lui Alexandru Moisi* în *Drobeta*, nr. XXIII / 2013, p. 177-182.

- *Opera literară a lui Alexandru Moisi în Oameni de seamă ai Banatului*, nr. XVII / 2014 , p. 9-12.

- *Tendențe agricole interbelice referitoare la Clisura Dunării în viziunea lui Alexandru Moisi în Banatica*, nr. 24 / II, 2014 , p. 509-518.

### **Taban Mircea**

Studii publicate:

- *Observații privind păstoritul tradițional în Munții Aninei în Banatica*, 24/2, 2014.

- *Povestea vremii de demult – eseuri de mitologie bănățeană (capitolul „Cerul tată – secțiunile I – IV) Nedeia*, nr.1-4/2014.

- *Conceptul de cultură populară în Nedeia*, nr. 3.

- Manuscrisul transliterat al lucrării lui Nicolae Tincu-Velea *Istoriografia politico-bisericească*, apărută la Sibiu în anul 1887, în vederea publicării acesteia în cursul anului 2015.

### **Dacian Rancu**

- *Cercetări arheologice preventive la Berzovia*, în *Banatica*, 24/I, Reșița, 2014. p.57-66.

- *Borlovenii Vechi, com. Prigor, jud. Caraș-Severin, punctul Leu (Vârful Leului)*, CCA, campania 2013, București, 2014, nr. 128, p.213.(în colaborare cu dr. D. Țeicu, și dr. Ana Hamat)

### **Hamat Ana**

- *Timișoara - str. L. Blaga 2014*, (în colaborare cu A. Flutur, D. Tănase) în *Banatica*, 24/1, 2014, p. 225-252.

Recenzii:

- Doina Benea, *Istoria Banatului în Antichitate*, ed. Excelsior Art, Timișoara 2013, 471 p. + 87 fig. și 12 pl, *Banatica*, 24/1 2014.

- Cristian Floca, *Liebling. Monografie Arheologică*, ed. Excelsior Art, Timișoara 2013, p. 223 + 146 de figuri și 6 grafice, precum și 361 de pagini la anexe, *Banatica*, 24/1 2014.

- Felix Milleker, *Descoperiri arheologice din Banat vol. I: Preistorie*, ediție îngrijită de D. Țeicu, traducere Gyömbér, ed. Mega, Cluj- Napoca 2013, p. 268 + 29 de figuri, *Banatica*, 24/1 2-14.

- Nicolae Gudea, *Christiana Minora. Studii, articole și note în legătură cu creștinismul timpuriu din Dacia romană, Dacia postromană și unele provincii vecine. Studien, Aufsätze und Notizen betreff end die Geschichte de frühen Christentums in Dakien, in den dakischen Provinzen nach Aurelian'n Rückzug und in einigen Nachbarprovinzen*, ed. Mega, Cluj- Napoca, 2011, 519 p, BHAUT 15, sub tipar.

- Imola Boda, Csaba Szabó, *The Bibliography of Roman Religion in Dacia*, ed. Mega Publishing House, Cluj-Napoca, 2014, p. 180.